

Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 5, 14 din Legea privind modul de aplicare a forței fizice, mijloacelor speciale și a armei de foc nr. 218 din 19.10.2012, pct. 16 lit. a) și b) din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 481 din 10.05.2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care-l obligau să-și desfășoare activitatea exclusiv în baza și pentru executarea Legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor Statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația Universală a Drepturilor Omului, în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, să nu aplice, să nu încurajeze și să nu tolereze tortura, tratamentul inuman sau degradant, să nu maltrateze pe nimeni fizic sau psihic, să nu aplice acțiuni sau metode care creează pericol pentru viața și sănătatea omului, să aplice forța fizică și mijloacele speciale doar în strictă conformitate cu Legea și în cazul în care metodele non-violente nu asigură îndeplinirea atribuțiilor poliției, să apere viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, să aibă un comportament demn și respectuos pentru persoane, să nu abuzeze de calitatea oficială și să nu compromită, prin activitatea sa publică prestigiul funcției sau al autorității din care face parte - în loc de aceasta, intenționat, a comis o infracțiune de aplicare a tratamentului inuman și degradant în următoarele împrejurări.

Astfel, la 17.04.2013, orele 22:00, Coadă V., aflându-se în centrul s. Pârjolteni, r-nul Călărași, în timp ce partea vătămată Chicu Sergiu se certa cu Parapir Nicolae, acționând cu intenție, având scopul de intimidare și umilire a lui Chicu S. în prezența mai multor persoane și scopul de a-l pedepsi pentru că a inițiat o altercație cu Parapir N., s-a apropiat de ei și fără careva temeii legal, l-a numit pe Chicu S. cu cuvinte necenzurate și intenționat i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față. Ultimul a căzut la pământ, după care inculpatul a continuat să-i aplice lovituri cu pumnii peste diferite regiuni ale corpului. Ca rezultat, părții vătămate Chicu S. i-au fost provocate vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată (între 7 și 21 zile). La fel, acesta a suportat o traumă psihologică de intensitate ușoară, manifestată prin instabilitate emoțională, sentiment de inferioritate, nesiguranță, anxietate și dereglări de somn.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că el doar a încercat să-i despartă pe Chicu S. și Parapir N. Nu a observat cine l-a lovit pe Chicu S., deoarece era jos la pământ. De unde au apărut leziunile corporale la Chicu S. nu poate spune și nu cunoaște.

Totodată, vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate este dovedită prin probele administrate.

Astfel, partea vătămată Chicu S. a declarat că inculpatul a intervenit între ei, l-a numit cu cuvinte necenzurate și l-a lovit cu pumnul în nas. De la lovitura primită a început să-i curgă sânge din nas și și-a pierdut echilibrul, iar ca să nu cadă s-a apucat de scurta inculpatului, care s-a rupt. L-a apucat de scurtă din față,

iar când a auzit că se rupe, i-a dat drumul și a căzut jos. A căzut în genunchi și apoi pe burtă. Inculpatul, văzând că i s-a rupt haina, a început a-l lovi și mai tare.

Martorul Chicu Ion a relatat că inculpatul l-a lovit pe Chicu S. cu pumnul în față, iar acesta l-a apucat pe inculpat de haină. Chicu S. a căzut jos. Inculpatul stătea deasupra lui și îl lovea. Aplicarea loviturilor a durat aproximativ vre-o 5 minute.

Martorul Chicu Alexei a declarat că inculpatul l-a lovit pe Chicu S. cu pumnul, de la care ultimul a căzut jos. În timp ce cădea, s-a apucat de haina inculpatului, care s-a rupt prin părți. După ce Chicu S. a căzut jos, inculpatul i-a mai aplicat acestuia câteva lovituri cu pumnii și picioarele. Chicu S. a căzut pe spate și fiind așa culcat se apăra de loviturile inculpatului.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 109D din 06.08.2013, lui Chicu S. i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată, sub formă de echimoză cu edem a țesuturilor moi în regiunea nasului, fractura osului nazal și excoriații pe coate și genunchi.

Potrivit raportului de expertiză psihiatrică nr. 679a-2013 din 04.10.2013, în rezultatul acțiunilor de pretinsă tortură expertizatul Chicu S. a suportat traumă psihologică de intensitate ușoară.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza 166¹ alin. (1) Cod penal, ca cauzarea intenționată a unei dureri și suferințe fizice și psihice, care reprezintă tratament inuman și degradant, de către o persoană publică.

Ca circumstanțe atenuante instanța de judecată atribuie prezența la întreținere a unui copil minor.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că infracțiunea comisă este una gravă, că inculpatul la locul de muncă este caracterizat pozitiv, întreține un copil minor, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, că intervenția inculpatului în conflictul dintre Parapir N. și partea vătămată Chicu S. a fost dictată de însași comportamentul acestora, care fiind în loc public se certau și vorbeau cu voce ridicată.

Din caracteristica dată inculpatului, rezultă că acesta nu a avut anterior un comportament predispus spre abateri de la normele legale, iar cele întâmplare la 17.04.2013 au fost doar un incident nefericit în activitatea sa.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 166/1 alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 5 ani.

Apelantul a invocat că inculpatul nu și-a recunoscut vina, că instanța a ignorat prevederile art. 75 Cod penal și legislația europeană a drepturilor omului împotriva torturii și viziuni critice permanente din ultimii ani expuse de diverși experți internaționali privitor la pedepsele prea blânde și formale aplicate de unele instanțe judiciare din R. Moldova funcționarilor de stat ce aplică forța fizică față de simpli cetățeni.

Deci, în cazul dat Legea penală nu și-a atins scopul, deoarece potrivit art. 2 Cod penal, legea apără împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, etc.

3.1. Avocatul Vladimir Diaconov la fel a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, deoarece lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii.

Apelantul a indicat că în acea seară inculpatul a ieșit în sat după cumpărături ca o persoană simplă, dar nu ca o persoană care își îndeplinește careva atribuții de serviciu, astfel nefiind posibil de a-i incrimina tratamentul inuman sau degradant exprimat prin înjosirea sau cauzarea unei dureri sau suferințe fizice ori psihice, săvârșite în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu. În acest sens, acțiunea a avut loc la orele 22.00, în afara orelor de serviciu.

Mai mult, inculpatul nu era îmbrăcat în forma de serviciu, dar era în haine civile, fapt demonstrat și prin depozițiile martorilor Parapir N., Ghilan I. și chiar a părții vătămate Chicu S., care a indicat că inculpatul era îmbrăcat deasupra cu o scurtă civilă.

De asemenea inculpatul nu a avut careva scop de a-l tortura sau de a-l supune pe Chicu S. unui tratament inuman sau degradant, dar s-a implicat în conflictul deja existent pentru a ameliora situația și a evita apariția unor urmări grave.

Pentru ca să-i fie incriminată inculpatului săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 166/1 Cod penal, ar trebui să existe legătura causală între situația sa de serviciu, adică îndeplinirea cărorva atribuții ce ar fi putut să acționeze sau să influențeze asupra onoarei sau demnității lui Chicu S., ca fiind o persoană din custodia statului adică ar fi trebuit să aibă un statut de bănuit sau învinuit sau martor, etc. Lucrul dat însă nu a avut loc.

În toate situațiile victima trebuie să fie în custodia statului, iar făptașul trebuie să acționeze în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu în scopul de a influența victima.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2015, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că situația de fapt reținută de instanța de fond corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, instanța încadrând just acțiunile inculpatului în baza art. baza 166/1 alin. (1) Cod penal

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Astfel, inculpatul a comis o infracțiune gravă, în lipsa circumstanțelor care ar agrava răspunderea penală, ultimul se caracterizează pozitiv la locul de muncă, totodată inculpatului nu i s-a reproșat faptul că prin acțiunile sale acesta ar fi urmărit careva foloase materiale sau personale, beneficii sau promovări pe linie de serviciu.

Reieșind din caracteristica inculpatului și circumstanțele comiterii infracțiunii, instanța de fond a conchis în mod corect că acesta nu a avut anterior un comportament predispus spre abateri de la normele legale, motiv pentru care a ajuns în mod justificat la concluzia că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă prin aplicarea unei pedepse în formă închisoare în limita minimă stabilit la art. 166/1 alin. (1) Cod penal și fără izolarea acestuia societate.

Instanța de fond a individualizat corect pedeapsa și a stabilit o sancțiune echitabilă în raport cu infracțiunea comisă de către inculpat, care este în concordanță cu Partea generală a Codului penal și în strictă conformitate cu Partea specială a Codului penal și nu există nici un temei pentru a-i aplica o pedeapsă mai dură.

Or, pedeapsa stabilită de către instanța de fond este una echitabilă, care își va atinge scopul de restabilire a echității sociale, corectare a condamnatului, precum și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a acestei decizii și pronunțarea unei noi hotărâri, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal față de inculpat.

Recurentul a invocat că instanța de apel nu a luat în considerație cerințele expuse în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului în cauzele de tortură, care conform Hotărârii Curții Constituționale nr. 10 din 16.04.2010 (MO 58-60/9 din 23.04.2010), în pct. 7 se statuează că „în Republica Moldova dreptul intern și cel internațional reprezintă un tot întreg, o structură unitară. Așadar, în categoria actelor normative se includ și normele internaționale la care R. Moldova este parte. Având în vedere că prin interpretarea prevederilor Convenție Europene, jurisprudența CEDO face parte din dreptul accesoriu la tratatul internațional (soft law) ea devine parte a dreptului intern”. Astfel, în speța dată, instanța de apel a ignorat jurisprudența CEDO cu referire la pedeapsă în cauze analogice.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

5.1. La 22 iunie 2015, avocatul Vladimir Diaconov la fel a declarat recurs ordinar, în care solicită repunerea în termen a recursului ordinar, casarea hotărârilor adoptate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Recurentul a indicat că în toate situațiile victima trebuie să fie în custodia statului, iar făptașul trebuie să acționeze în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu în scopul de a influența victima - circumstanțe ignorate de instanțe.

La pronunțarea deciziei din data de 07.05.2015 nu a fost prezent motivat, iar decizia redactată a primit-o la 18.05.2015, prin intermediul poștei și cererea de recurs este depusă în termenul de 30 zile.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal

concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect și cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Vladimir Diaconov (*pct. 5.1 din decizie*), se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 09 aprilie 2015, comunicând că decizia motivată va fi pronunțată la 07 mai 2015, fapt realizat la această dată și consemnat în respectivul proces-verbal, în prezența inculpatului și a avocatului Vladimir Diaconov (*f.d. 204*).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 07 mai 2015, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar urma să expire la sfârșitul zilei de 08 iunie 2015.

Totodată, potrivit datei și ștampilei de pe recursul avocatului Vladimir Diaconov, acesta a fost semnat la 17 iunie 2015, depus și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 22 iunie 2015, adică peste termenul prevăzut de lege (*f.d.230, pct. 5.1 din decizie*).

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală nu prevede repunerea în termen a recursului, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi repus, prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Rezultă că și cerința recurentului de a repune în termen recursul declarat este lipsită de orice suport legal.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursul avocatului Vladimir Diaconov este depus peste termen, el urmează a fi declarat inadmisibil.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și cu privire la argumentele invocate în recursul acuzării (*pct. 5 din decizie*), în care nici nu se conțin referiri la erori de drept concrete și clar definite în aspectul vizat, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2 și 4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel corect au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75, 90 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Deci pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 2 și 4 din decizie*).

Mai mult, recursul procurorului este fondat pe dezacordul cu modul în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor judecătorești privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de procuror, că s-

au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale și că recursul ordinar vizat este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul ordinar al procurorului este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 1), 2) și 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Vladimir Diaconov împotriva sentinței Judecătoriei Călărași din 03 noiembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2015, în privința inculpatului Coadă Vasile Gheorghe, deoarece este declarat peste termen.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Călărași din 03 noiembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2015, în privința inculpatului Coadă Vasile Gheorghe, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 octombrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco